

Տեսանկիւն

Արտահերթ Ընտրութիւններու Առաջադրուելու Վերջնաժամկետը Աւարտեցաւ Ներկայացան՝ 23 Կուսակցութիւններ եւ 4 Դաշինք Գլխաւոր Բացական՝ Սփիւռքը

Տուեալ երկրի մը քաղաքացիներուն իրենց երկրին քաղաքական կեանքին մասնակցութիւնը ժողովրդավարութեան հիմքն է եւ մարդու բոլոր իրաւունքներէն օգտուելու կարեւորագոյն ազդակը կը նկատուի: Երկրին մէջ կայացող ընտրութիւններուն առանց որեւէ խտրականութեան, այդ երկրին քաղաքացիներուն թէ՛ որպէս ընտրող եւ թէ՛ որպէս ընտրուող, մասնակցելու իրաւունքը՝ մարդկային բոլոր իրաւունքներուն եւ քաղաքացիական ազատութիւններուն ամենահիմնարար մասնիկներէն է: Զաղաքացիական եւ քաղաքական իրաւունքները ամեն կերպով շեշտուած են 1948-ի Մարդու իրաւունքների համաշխարհային հռչակագրի առաջին մասի յօդուածներուն մէջ: Զաղաքական համարկումը (integration) իր լայն իմաստով կը վերաբերի ընկերային գիտութիւններու իսկ նեղ՝ քաղաքական եւ տնտեսական գիտութիւններուն: Զաղաքական իմաստով համարկումի իմաստը կարելի է նոյնացնել նաեւ երկու կամ անէլի միաւորներու միանալով, ամբողջականալով, միաւորուելով ու կազմակերպուելով (Հոփ 2007, 109): Բան մը, որ կենսական է առողջ երկրի մը ունենալու համար: Զաղաքական համարկումը, ինչպէս ընկերային, տնտեսական եւ մշակութային համարկումները, կարեւոր ազդակներ են քաղաքացիին պատկանելիութեան զգացումը զօրացնելու ինչպէս նաեւ համաքաղաքացիներու միջեւ համակեցութիւն, համերաշխութիւն, եւ ապահովութեան զգացում զարգացնելու համար (Զաղաքական Գիտութիւններու Միջազգային Հանրագիտարան):

Շար. Էջ 02

ԴԱՏԱՊԱՐՏՈՒՄ

Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածինը Կը Դատապարտէ

Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածինն իր մտահոգութիւնն է յայտնում մայիսի 27-ի առաւօտեան Գեղարքունիքի մարզի սահմանային հատուածում՝ ՀՀ ՉՈՒ Ռ զօրամասի պահպանութեան տարածքում, աղբիւրեանական զինծառայողների կողմից ՀՀ ՉՈՒ վեց զինծառայողի շրջափակման եւ գերեզմանի առնչութեամբ, ինչին յաջորդեց նաեւ նուաստացուցիչ պատկերների հրապարակումը համացանցում:

Շար. Էջ 02

ԳՈՅԺ

ՌԱՄԿԱՎԱՐ ԱԶԱՏԱԿԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ
ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՇՐՋԱՆԱԿՅԻՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆԸ

դառն կսկիծով կը գուժէ վախճանումը՝

ԱՄԵՆԱՊԱՏԻԻ ԵՒ ԳԵՐԵԶԱՆԻԿ
ՏԵՐ ԳՐԻԳՈՐ ՊԵՏՐՈՍ Ի.
ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ՊԱՏՐԻԱՐԺԻՆ ՏԱՆՆ ԿԻԼԻԿԻՈՅ
ԿԱԹՈՂԻԿԵ ՀԱՅՈՑ

որ պատահեցաւ Երեքշաբթի, 25 Մայիս 2021-ին:

ԳՈՅԺ

Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր

Միութեան

Լիբանանի Շրջանակային Յանձնաժողովը
եւ

ՀԲԸՄ-ՀԵԸ-ի Կեդրոնական Վարչութիւնը

ՀԲԸՄ-ՀԵԸ-ի Լիբանանի մեծ ընտանիքը իրենց բոլոր
յանձնախումբերով, վարչական ու համակիր անդամներով սրտի
դառն կսկիծով կը գուժեն վախճանումը՝

ԱՄԵՆԱՊԱՏԻԻ ԵՒ ԳԵՐԵԶԱՆԻԿ
ՏԵՐ ԳՐԻԳՈՐ ՊԵՏՐՈՍ Ի.
ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ՊԱՏՐԻԱՐԺԻՆ ՏԱՆՆ ԿԻԼԻԿԻՈՅ
ԿԱԹՈՂԻԿԵ ՀԱՅՈՑ

որ պատահեցաւ Երեքշաբթի, 25 Մայիս 2021-ին, Հայ Կաթողիկէ
Պատրիարքարանին մէջ:

Լիբանանեան Լուրեր

Պըրրի Նոր Նախաձեռնութեամբ Մը Հանդէս Կու գայ. Կառավարութիւն 24 Մասնագէտներով

Լիբանանի Խորհրդարանի Նախագահ Նապիի Պըրրի կ'աշխատի յառաջ մղել նախաձեռնութիւն մը եւ կ'առաջարկէ 24 մասնագէտներէ կազմուած կառավարութիւն մը կազմել: Պըրրի նախաձեռնութիւնը կը պնդէ վեթոյի իրաւունքը ոճէ մէկուն չշնորհել:

Ըստ դիտորդներու, Խորհրդարանի Նախագահին առաջարկութեան յաջողութեան բանալին Հրգալլայի մօտն է, որ ընդառաջելու պարագային կառավարութեան կազմութեան թնճուկը կը հանգուցալուծուի եւ շուտով կառավարութիւն մը կազմուի երկիրը փրկելու վերջնական աղէտէ:

Հայկական Լուրեր

Հայաստանի Տարածքին Գերեվարուած Է ԶՅ ՁՈՒ 6 Չինճառայող. ՊՆ

Մայիս 27-ի վաղ առաւօտեան, Հայաստանի Հանրապետութեան Գեղարքունիքի մարզի սահմանային

հատուածին վրայ՝ ԶՅ ՁՈՒ N զօրամասի պահականութեան տարածքին վրայ, ագրպէյճանական զինուած ուժերու զինճառայողներու կողմէ շրջափակուած եւ գերեվարուած Է ԶՅ ՁՈՒ վեց զինճառայող: Այս մասին յայտարարութիւն տարածած Է ԶՅ Պաշտպանութեան Նախարարութիւնը:

Կը ձեռնարկուին անհրաժեշտ քայլեր՝ գերեվարուած զինճառայողները վերադարձնելու ուղղութեամբ:

Տեսանկիւն

Արտահերթ Ընտրութիւններու Առաջադրուելու Վերջնաժամկետը Աւարտեցաւ

Սկիզբը Էջ 01

Բաւարարուելով այս քիչ մը երկար Նախաբանով, անցնինք այսօրուայ մեր բուն խնդիրը:

ՀՀ արտահերթ խորհրդարանական ընտրութիւններու մասնակցելու յայտ ներկայացնելու վերջնաժամկետը իր աւարտին հասաւ Նախորդ օր՝ Չորեքշաբթի 26 Մայիսին: Յառաջիկայ Յունիս 20-ի ընտրութիւններուն մասնակցելու համար իրենց ցուցակներու գրանցումին համար Կեդրոնական Ընտրական Յանձնա-ժողով ներկայացան 23 կուսակցութիւններ եւ 4 դաշինք: Այստեղ գլխաւոր բացական Սփիւռքն Էր իր դասական, թէ Նոր ճիւղաւորումներով: Արդարեւ ՀՀ Ընտրական Օրէնսդրութիւնը Նկատի չունի սփիւռքահայը, որ ըստ այդ օրէնքին իրաւասութիւն չունի ընտրուելու համար թեկնածու ներկայանալով՝ եթէ ունի երկրադաքացիութիւն: Աւելի վատը այն Է, որ արհեստագիտութեան եւ աշխարհը փոքր գիւղաքաղաքի վերածած այս դարուս, սփիւռքահայը, որ Նոյնիսկ եթէ կը կրէ ՀՀ քաղաքացիութիւն եւ մշտական բնակութեան հասցէ, դարձեալ Նոյն օրէնքին սահմանափակումներով իրաւասութիւնը չունի առցանց կամ ընտրութեան պահուն արտասահմանի մէջ իր բնակած երկրին ՀՀ դեսպանատունը ներկայանալով ընտրել ՀՀ Ազգային ժողովին մէջ իր ներկայացուցիչը...:

Այս դրութիւնը մեծ խախտում է, մարդու եւ քաղաքացիի իրաւունքներուն ընդհանրապէս, եւ ի մասնաւորի ՀՀ Ընտրական Օրէնսգիրքի (ընդունուած 2016 թուականի Մայիսի 25-ին), որուն Առաջին մասի Գլուխ 1-ի 3-րդ յօդուածը յստակօրէն կ'անդրադառնայ ընտրական հաւասար իրաւունքներու մասին, որ չհամընկնիր վերելը Նշուած սահմանափակումներուն հետ, որ Նոյն օրէնսդրութիւնը՝ զարմանալիօրէն Նկատի ունի:

Մինչ այս մասին եւ հիմնուելով մեր այսօրուայ յառաջաբանին վրայ, յաջորդին աւելի հանգամանօրէն պիտի անդրադառնանք, այստեղ պարզապէս կ'ուզեն Նշել, որ եթէ ՀՀ քաղաքացիութիւնը կրող սփիւռքահայու կամ արտասահման հաստատուած հայորդիին զաւակը հաւասարապէս պիտի ծառայէ ու ի հարկին զոհուի իր Հայրենիքին համար ինչո՞ւ համահաւասար իրաւունքը եւ առիթը պիտի չունենայ ընտրուելու կամ ընտրուելու հայրենիքին ծառայելու մէկ այլ պաշտօնին: Աւելին, եթէ կ'ակնկալուի, որ սփիւռքահայը իր լուրման Նուիրէ կամ Ներդրումներ կատարէ Հայրենիքի բարօրութեան ի խնդիր, ապա ինչո՞ւ իրաւունքը պիտի չունենայ ընտրուելու օրէնսդիր պաշտօնի մը վրայ, մաս կազմելու համար հայրենիքի զարգացման տնօրինումին...:

Ինչո՞ւ Է այս խտրականութիւնը, եւ յօգուտ որո՞ւն...:

Յաջորդին լայնօրէն պիտի անդրադառնանք այս մասին: Մինչ այդ յաջողութիւն, բոլոր յայտ ներկայացնողներուն եւ տրամաբանութիւն՝ ընտրողներուն:

ՍԵՒԱԿ ՅԱԿՈԲԵԱՆ

Պատմութեան Մէջ Այսօր

28 Մայիս 1918 Սարտարապատի Յաղթանակի Օր Է Հայաստանի Առաջին Հանրապետութեան Հռչակումը

ՏՈՔԹ. ՍԱՐԳԻՍ ԱՏԱՄ

21-29 Մայիս 1918 թուականներու միջեւ տեղի ունեցաւ Սարտարապատի հերոսական ճակատամարտը, որը, Հայ ժողովրդի ազատագրական պայքարի փայլուն էջերուն մին Է, Սարտարապատի իրաւքը կանխորոշեց հայերու ապագան ու 600 տարուայ կորսուած «Հայ Պետականութեան» վերականգման հիմքը դրաւ:

28 Մայիսին կը յիշատակենք, Հայաստանի Առաջին Հանրապետութեան հռչակման տարեդարձը:

Սարտարապատի յաղթանակը, մեզի ծանօթ Է, որպէս՝ հայ ժողովրդի բոլոր խաւերուն ուժերու ու վճռական կամքի միասնութեան, հայրենասիրութեան, անձնագոհութեան, ազգային ազատագրական պայքարի վճռականութեան, խորհրդանիշ:

Առաջին համաշխարհային պատերազմի տարիներուն, Օսմանեան Կայսրութիւնը որոշեց օգտուիլ ստեղծուած բարենպաստ միջազգային իրադարձութիւններէն, եւ իրագործել իր ծաւալապաշտ ծրագիրը:

Արդէն, 19-րդ դարու կէսէն սկսեալ, Արեւելեան Անատոլիոյ հայաբնակ բնավայրերու մէջ, Թուրքերը սկսած էին հայերու դէմ զանգուածային հալածանքներու ու շարունակաբար կոտորածներ կազմակերպելու գործընթացին, որը 1915 ին գազաթնակետին հասաւ:

Շար. Էջ 07

ԴԱՏԱՊԱՐՏՈՒՄ

Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածինը Կը Դատապարտէ

Սկիզբը Էջ 01

Խստօրէն դատապարտելի Է Ադրբեջանի իշխանութիւններին Նման վարքագիծը, որը ոտնահարում Է միջազգային իրաւունքի դրոյթները, հակասում արարչապատուէր մարդասիրութեան համամարդկային ընկալումներին:

Վերջին օրերին հայ-ատրպէյճանական սահմանի Գեղարքունիքի եւ Սիւնիքի հատուածներում տեղ գտնող իրադարձութիւնները ոտնձգութիւն են Հայաստանի Հանրապետութեան ինքնիշխանութեան եւ մեր ժողովրդի խաղաղ ու անվտանգ կեանքի իրաւունքի հանդէպ: Նմանօրինակ սադրիչ գործողութիւններն ի ցոյց են դնում Ադրբեջանի ռազմատենչ իրական միտումները՝ վտանգելով տարածաշրջանում խաղաղութեան վերականգնման եւ կայունութեան հաստատման ուղղութեամբ Ներդրուող բազմակողմանի ջանքերը:

Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածինը կոչ Է անում միջազգային հանրութեանը եւ մարդու իրաւունքների պաշտպանութեան միջազգային ատենաներին քայլեր ձեռնարկելու՝ հայ զինճառայողներին ու մնացեալ ռազմագերիներին ազատ արձակելու եւ կանխելու Նորանոր անցանկալի զարգացումները տարածաշրջանում:

Նուէր Տանելու Սովորութիւնը

ԳԵՈՐԳ ԶԵՕՇԿԵՐԵԱՆ
«Չարթօնք»ի Երէց Աշխատակից

Միջին Արեւելքի մէջ՝ պատանեկութեան օրերուն, փոքրիկները նուէր կը ստանային տարին երկու առիթներով, իրենց ծննդեան տարեդարձին եւ կաղանդին: Այդ նուէրները՝ նկատի ունենալով արաբական երկիրներ նոր հաստատուած հայերու ապրուստի ոչ-բարեկեցիկ պայմանները, կ'ըլլային անուանական, այսինքն ոչ փարթաւ եւ սուր, հասկնալի պատճառներով: 1976-ին՝ երբ ամերիկա եկայ, նախ մի քանի շաբաթ մնացի Պոսթոն՝ մօրաքրոջս մօտ, եւ ապա տեղափոխուեցայ Լոս Անճելըս, միւս մօրաքրոջս մօտ: Պոսթոն կար նաեւ հօրաքրոջս աղջկան աղջիկը, իր ընտանիքով: Տեր եւ Տիկին անոնք մօրաքրոջս մօտ եկան ինծի բարի գալուստ մաղթելու: Մինչեւ հոս՝ արտակարգ ոչ մէկ երեւոյթ: Սակայն եկուր տես որ անոնք մեզի եկան տուի մը շրջալայով: Ինծի համար զարմանալի նորութիւն մըն էր այս: Մի քանի օր ետք՝ մենք զացինք իրենց տունը, փոխադարձ այցելութեամբ: Այս անգամ ալ մօրաքրոջս շիշ մը ոգելից ըմպելի տարաւ իր հետ: Ըսին որ սովորութիւն է այս՝ նուէրներու փոխանակումը, ամերիկայի մէջ: Շատ բարի եւ մենք ընդունեցինք զայս եւ ան դարձաւ մեր սովորութիւնը եւս: Բայց մէջս արթնցաւ հետաքրքրութիւն մը թէ ուրկէ՞ ծագում առած է այս սովորութիւնը եւ սկսայ պրպտել աղբիւրներ, գոհացում տալու համար տանջուող մտքիս:

Երկու նախատիպարներ յայտնաբերուեցան՝ որոնք մեզի կու գան հեթա-նոսական շրջաններէն:

Առաջին - Հին Յունական պատմութեան մէջ՝ մարդիկ կը հաւատային որ չար ոգիներ կը սպառնան ծննդեան տարեդարձ տօնող անձին: Ուստի, այդ ոգիները խափանելու եւ անոր ուրախ տարեդարձ մաղթելու համար, իր ազգականներն ու բարեկամները նուէրներ կը տանէին:

Երկրորդ - Երբ Զրիստոնէութիւնը մուտք գործեց ժողովուրդներու կեանքէն ներս, շատ մը հեթանոսական սովորութիւններ ընդունուեցան նոր կրօնին մէջ: Այսպէս, խարոյկ վառելու եւ անոր վրայէն ցատկելու ավանդութիւնը զուգահիշուեցաւ Տեառնընդառաջն, իսկ իրար վրայ ջուր սրսկելու ավանդութիւնը զուգահիշուեցաւ Վարդավառին: Իսկ ինչո՞ւ, որպէսզի նոր կրօնը հետեւութեամբ ընդունելի ըլլայ նոր հաւատքի մարդոց:

Գալով Զրիստոսի ծննդեան (Christmas) օրուան նուէր փոխանակելու սովորութեան՝ այդ կու գայ երեք մոգերու Բեթղեհեմի մտերին մէջ նորածին Յիսուս մանուկին զմուռս, կնդրուկ եւ ոսկի տանելու ավանդութենէն:

Բայց Միջին Արեւելքի մէջ՝ մենք նուէրներ կը փոխանակէինք Կաղանդին, որ կը կանխէր Յունուար վեցին զուգահիշող հայկական Սուրբ Ծնունդը: Իսկ հայկական Սուրբ Ծնունդին ալ, մեր մեծերը մեզի կու տային դրամ՝ որը հաւանաբար կը բխէր մոգերէն մեկուն Յիսուս Մանուկին ոսկի տանելու ավանդութենէն . . .

Դժբախտաբար ամերիկայի մէջ կաղանդը կորսնցուց իր կարեւորութիւնը որովհետեւ նուէրներու փոխանակումը սկսաւ տեղի ունենալ Դեկտեմբեր 25-ին, Զրիստոսի ծնունդին Արեւմտեան տոմարին համեմատ: Հոս՝ կաղանդը սկսաւ անցնիլ անշուք, իսկ Զրիստոսի ծնունդին հայկական տարբերակն ալ՝ Յունուար 6-ին, գրեթէ չեզոքացաւ, որովհետեւ ան շատ յաճախ կը զուգահիշի շաբթուան մէջ, որը աշխատանքի օր է բոլորին համար:

Զանի ծննդեան տարեդարձի նուէրներու մասին կը խօսինք, ձեզի պիտի ներկայացնեմ երկու օրինակ՝ թանկագին նուէր մը եւ անախորժ նուէրը մը:

Թանկագին նուէրը կը վերաբերի ամերիկացի նշանաւոր կոփամարտիկ Մայք Թայսընի որ 2013 թուականին ոսկեգօծ (տես նկարը) լոգարան (bath-tub) մը նուիրեց իր կնոջ՝ դերասանուհի

Ռապըն Կիվընզի: Այդ լոգարանը կ'արժէր երկու միլիոն տոլար եւ զետեղուեցաւ իրենց Օհայօ Նահանգի շքեղ ապարանքին մէջ:

Անախորժ նուէրը հետեւեալն է: Մատանի մը որուն ակն է մարդկային աչք (տես նկարը) մը: Եղբայր, մարդ արարածը կրնա՞յ այսքան ստորնանալ եւ դառնալ անզգայ: Իսկ այդ մատանին կարելի է գնել Ամազոնէն՝ 15.99 տոլարով . . . Ինծի համար մուլ է թէ գնող կա՞յ, կամ անելի ճիշդ՝ գործածող կա՞յ այդ մատանին!

Կայծողիկներ (Բ)

ՍԱՐԳԻՍ ՓՈՇՕՂԼԵԱՆ
«Չարթօնք»ի Երէց Աշխատակից

Երբ ժողովրդի հոգին անելի կուտուրական է քան իրաւակարգը, պետական ռեժիմը փոխում է բռնութեամբ, յեղափոխութեամբ:

Երբ հակառակն է՝ պետութեան ղեկավարութիւնը անցնում է բախտախնդիրների եւ բռնակալների ձեռքը, որոնք օգտուելով զանգուածների հոգեկան կուրուքիւնից, երկիրը դարձնում են իրենց կրքերի եւ անձնական շահերի շահաստան:

Փորձուածը փորձողին ուղեղը խանգարուած է:

Պու Ապպուտ եւ Լու Գոսթելլօ գործակցաբար փայտե առանձնատուն կը կառուցեն (ըսենք երեսուն օրուան մէջ) աւարտին՝ զիրար կը շնորհաւորեն հայեացքներով ու հիացական կը դիտեն կառոյցը. Մինչ, ուրկէ ու՞ր, հեռուէն աղաւնի մը կը թառի առանձնատան կտուրին . . . ՏՈՒՆԸ փուլ կու գայ. . . (Տուր խմորը հացագործին եթէ նոյնիսկ կեսը իւրացնէ):

Երբ հաւն աքաղաղի պէս կանչում է, աղետը հեռու չէ:

Ուրիշ ելք չունի երկրային ճամբան. Կամ սողալով կ'ապրիս հիւս, կամ ալ՝ կը բարձրանաս Գողգոթա:

Ֆրենքշթէյն տան մէջ ձանձրացած ըլլալով միտք մը կը յղանայ: Զաղաք իջնել փոփոխութեան սիրոյն թեւէ գիշեր է արդէն: Բայց ելք մըն է վերջապէս: Ուրեմն օն, հազիւ հրապարակ կը հասնի, վայրկեանական ամայութիւն կը տիրէ քանի որ վազէ վազ կը փախչին խանութներն ու կրպակները փակելով: ԱՄԱՅՈՒԹԻՒՆ ԱՄԵՆՈՒՐ: Ֆրենքշթէյն կը մնայ ԱՌԱՆՁԻՆՆ ուստի՝ կը վերադառնայ իր բնակարանը ու առաջին հերթին կը դիմէ ծայնասփիւռին որ կ'ահագանգէ .- «ԿԵՍ ԳԻՇԵՐԻՆ ՀՐԵՇ ՍԸ ԿԵՐԵԻՒ ՀՐԱՊԱՐԱԿԻՆ ՎՐԱՅ, ՈՐՈՎ ԺՈՂՈՎՈՐԴԸ ԿԸ ԴԻՍԵ ՓԱԽՈՒՄՏԻ . . .»:

Այս լուրը կը զարմացնէ լսողը որ կ'ըսէ. «ՉԱՐՄԱՆԱԼԻ ԵՍ ՀՈՆ ԷԻ ՀՐԵՇ ՄՐԵՇ ԶԿԱՐ»:

Ինքզինք ճանչնալը այնքան անկարելի է որքան մարդ իր հարազատ ճՈՃՐԱԿԸ ՏԵՍՆԵԼԸ:

Հայկական Լուրեր

ՀՀ ԱԳ Նախարարի Պաշտօնակատար Արա Այվազեան Հրաժարականի Դիմում Ներկայացուցած Է

ՀՀ Արտաքին գործոց նախարարի պաշտօնակատար Արա Այվազեանի խօսնակ Աննա Նաղդալեան կը տեղեկացնէ. «ՀՀ ԱԳ Նախարարի պաշտօնակատար Արա Այվազեան հրաժարականի դիմում ներկայացուցած է»:

Սփիւռքահայ Կեանք

Հ.Բ.Ը.Մ.ի Միշիկընի Մանուկեան Վարժարանի Կրթական Տարին

Փ. ԳԱԼՈՒԹԵԱՆ

Թագաժաիրի վարակով պայմանաւորուած, Հ.Բ.Ը.Մ.ի Միշիկընի Ալեք եւ Մարի Մանուկեան վարժարանը 2020-2021 կրթական տարուայ նախապատրաստական աշխատանքները սկսաւ շարք մը հարցականներով:

Ամառուան ընթացքին Յոգաբարձուներու հերթական ու արտակարգ ժողովները, տնօրէնութեանց եւ ուսուցչական ամենօրեայ պաշտօնական ու ոչ պաշտօնական հանդիպումները, ի վերջոյ եկան այն եզրակացութեան, որ վարժարանս պէտք է ապահովէր առցանց, ինչպէս նաեւ դպրոցաշէնքէն ներս մատուցուող դասաւանդութիւններ: Ահա այստեղ կը սկսէր տնօրէն դոկտ. Յովսէփ Թորոսեանի, ինչպէս նաեւ դպրոցի պաշտօնէութեան կազմակերպչական եռուն աշխատանքը՝ դասացուցակներու ճշդում, աշակերտական խումբերու բաժանում, դասագիրքերու եւ բոլոր առարկաներու ծրագիրներու առցանց տրամադրելիութիւն: Այս ծիրէն ներս, Հայկական բաժանմունքն ալ, գլխաւորութեամբ բաժնի պատասխանատու Պրն. Սեպուհ Աւետիքեանին, Հայերէն լեզուի դասագիրքերն ու պատմութեան ու գրականութեան նիւթերը

PDF ձեւաչափով տրամադրելի դարձուց վարժարանիս որդեգրած Microsoft Teams ծրագիրէն ներս:

Եւ ահա Սեպտեմբեր 7-ին դպրոցը պատրաստ էր մանկամուրէն 12-րդ դասարանի աւելի քան 400 աշակերտներուն մատուցելու առցանց կամ դպրոցաշէնքէն ներս տարուող դասաւանդութիւնները: Այս յաջող մեկնարկը տեւեց մինչեւ Նոր Տարուայ արձակուրդ, երբ Միշիկընի մէջ Թագաժաիրով վարակուողներուն թիւերը սկսան բարձրանալ: Միշիկընի միւս վարժարաններուն նման, Մանուկեան վարժարանն ալ որոշեց դպրոցաշէնքը փակ պահել մինչեւ երկրորդ կիսամեակ՝ այսինքն Փետրուար ամիս. մինչ այդ դարձեալ բոլոր դասաւանդութիւնները կատարուեցան առցանց:

Հակառակ Թագաժաիրի ստեղծած այս բոլոր դժուարութիւններուն, Մանուկեան վարժարանի աւարտական դասարանի աշակերտներուն այս տարուայ յաջողութիւնները գլեց անցաւ ամէն սպասելիքները: Այսպէս, Մարտ ամիսէն սկսեալ աշակերտներուն համալսարան ընդունուելու ծանուցագիրները կը հասնէին, ուրախացնելով անոնց ծնողները, ուսուցիչներն ու յատկապէս երկրորդական վարժարանի տնօրէն Դոկտ. Յովսէփ Թորոսեանը: Այս տարուայ 33 աւարտականներէն 31-ը ընդունուեցին Միշիկընի տարբեր համալսարաններ: Գրեթէ բոլոր համալսարան ընդունողները կրթանպաստներ ստացեր էին: Ստացուած կրթանպաստներուն ընդհանուր գումարը աւելի քան 2.5 միլիոն տոլար էր: Ութնաշակերտներ ընդունուեցին Միշիկընի հեղինակաւոր Էնն Արպըր համալսարանը: Նկատի ունենալով անոնց կրթական բարձր մակարդակն ու պետական քննութիւններուն ստացած բարձր թուանշանները, Էնն Արպըր համալսարանի տնօրէնութիւնը ուրիշ ալ տրամադրեց եր չորս տարուայ լման կրթանպաստներ:

Մանուկեան վարժարանի 2020-2021 կրթաշրջանի Աւարտական դասարանի խմբանկար

Այսքանը կարծեք չէր բաւեր եւ ահա Ապրիլի կէսերուն, դասարանի լաւագոյն աշակերտուհի Եուլիա Վելիանը կը ստանար հեղինակաւոր համալսարաններու Ivy League-ի անդամ, Բոստոնի Մասաչուսեթս Բրաուն Միւնիւսթիթի ընդունման ծանուցագիր: Համալսարանը յանձն առեր էր Եուլիային չորս տարուայ բոլոր ծախսերը հոգալ՝ ներառեալ ուսելիքը, դասագիրքերն ու կեցութիւնը: Եուլիային ծնողքը Ուքրանիայէն Միշիկըն փոխադրուել էր եօթը տարի առաջ: Լսելով Մանուկեան վարժարանի յաջողութիւններուն մասին, անոնք անգլերէն բնաւ չիմացող փոքրիկ Եուլիային վստահեցնել էին վարժարանիս ուսուցիչներուն: Եուլիան քանի մը տարուայ մէջ ոչ միայն անգլերէնին սահուն տիրապետեց, այլ նաեւ սորվեց երկու լեզու, հայոց պատմութիւն, հայ մշակոյթն ու հայ գրականութիւն: Անոր սիրած վեպը Ամերիկահայ գրող Նէսի Գրիգորեանի «Չապել» գործն էր, իսկ

սիրած պատմուածքը՝ Վահան Թորոսեանի «Բաց կապոյտ ծաղիկներ»-ը (անգլերէն թարգմանութեամբ՝ “Pale blue flowers”): Աւարտական դասարանի միւս երեք valedictorian-ները՝ Դաւիթ Թորոսեանը, Գարին Գալուքեանը եւ Էլէյն Ազարը բոլորն ալ լման կրթանպաստներով ընդունուելով Էնն Արպըրի Միշիկընի համալսարան, կը խոստանային շարունակել իրենց նախորդներուն բարի համբաւը, բարձր պահելով Մանուկեան վարժարանի պատիւը: Անոնք պիտի համալրէին Էնն Արպըր համալսարանի հեղինակաւոր հայկական ուսանողական ակումբին շարքերը, վստահաբար ապագային այնտեղ կազմակերպելով հայանպաստ ծեռնարկներ: Աւարտական դասարանի աշակերտները այժմ անհամբեր կը սպասեն տարեվերջի վկայականներու բաշխման հանդէսին, որ տեղի պիտի ունենայ Երկուշաբթի, Յունիս 7, 2021-ին. սակայն այս մասին՝ յաջորդիւ:

Ձախէն աջ՝ տնօրէն Դոկտ. Յովսէփ Թորոսեան, շրջանավարտներ՝ Գարին Գալուքեան, Դաւիթ Թորոսեան, Եուլիա Վելիան, Էլէյն Ազար

Առողջապահական

Ինչպիսի՞ Մնունդ Կ'օգնէ Կանխելու Մազաթափութիւնը

Մազաթափութեան հիմնական պատճառները ընդհանրապէս ցած սպիտակուցային եւ ցած ջերմութային սննդականոններն են, վատառողջ սնունդը, շատ արագ կշիռքի կորուստը եւ օրկանիզմին մէջ զինքի, երկաթի ու վիթամին B12-ի

պակասը, յայտնաւորուած է սննդագետ Զինիթա Զատաքիա Փաթել: Մազաթափութենէն խուսափելու համար, մասնագետը կը յանձնարարէ նախ կանոնաւորել սպիտակուցներու ստացումը, որովհետեւ մազերը հիմնականին մէջ բաղկացած են

«քերթիւն»-էն, որու «սինթէզ»-ին համար անհրաժեշտ է «պայտիւն» (վիթամին H) եւ ամինօթթուներ: Սննդագետը կը յանձնարարէ

օրկանիզմին մէջ ֆոլաթթուի, զինքի եւ վիթամիններու պակասի քննութիւններ կատարել: Եթէ պակաս կայ, պէտք է ամբողջացնել՝ սննդականոնին մէջ անհրաժեշտ նիւթեր աւելցնելով:

Եթէ սննդականոնը շտկելէն ետք մազաթափութիւնը չի դադրի, սննդագետը կը յանձնարարէ դիմել մասնագետի:

Մշակութային Արձագանգ

Ստեփանակերտի ՄԷՋ Բացուեցաւ Շառլ Ազնաւուրի Կիսանդրին

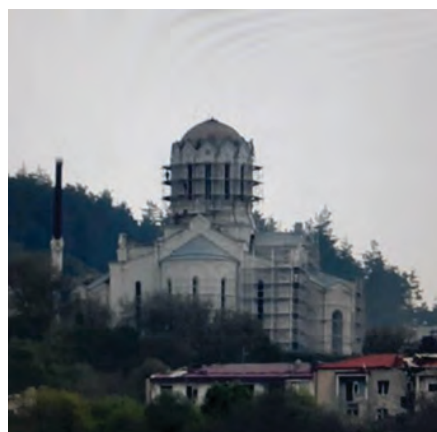

Ստեփանակերտի Շառլ Ազնաւուրի անուան մշակոյթի կեդրոնի տարածքին վրայ գտնուող Հայ-Ֆրանսական բարեկամութեան պուրակին մէջ, 22 Մայիսին տեղի ունեցաւ Շառլ Ազնաւուրի կիսանդրիի բացման արարողութիւնը: Այս մասին կը տեղեկացնէ Artsakhpress.am-էն: Կիսանդրիին բացման պատիւը տրուած էր քանդակագործ եւ

կիսանդրիի հեղինակ Եւրի Յովհաննիսեանին եւ Շառլ Ազնաւուրի անուան մշակոյթի կեդրոնի տնօրէն Արմէն Յովսէփեանին: Յովսէփեան, Ներկայացնելով Ազնաւուրի կենսագրութիւնը՝ բարձր գնահատեց մեծանուն երգիչին դերը եւ վաստակը համաշխարհային մշակոյթին ու հայ ժողովուրդի կեանքին մէջ:

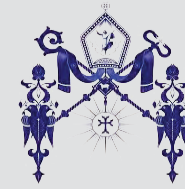
Կրօնական Ազատութեան Միջազգային Յանձնաժողովը (USCIRF) Մտահոգուած Է Շուշիի Ղազանչեցոց Եկեղեցւոյ Վիճակով

Կրօնական ազատութեան միջազգային յանձնաժողովը՝ USCIRF-ը, մտահոգուած է, որ Ազրպէյճանի «Կրօնական ազատութեան մասին» օրէնքին մէջ առաջարկուող փոփոխութիւնները չեն անդրադարձնար անցեալ տարի USCIRF յանձնակատարներու կողմէ բարձրացուած հարցերուն, ինչպիսիք են Շուշիի Սուրբ Ամենափրկիչ Ղազանչեցոց եկեղեցւոյ վիճակը: «USCIRF-ը անհանգստացած է այլ աղօթատեղիներու ամբողջականութեան մասին տեղեկութիւններով, ինչպիսիք են Շուշիի Ղազանչեցոց հայ առաքելական եկեղեցին, որու գմբէթները, ըստ ամենայնի, հանուած են «վերականգնման» լուրերու լոյսին տակ՝ առանց եկեղեցւոյ վերականգնման: Ի հարկէ, տաճարը պէտք է վերակառուցուի անցեալ աշնան ազրպէյճանական զինուորական զինակոծութիւններուն պատճառով վնասին

պատճառով: Մնացած վայրերը պէտք է պատշաճ կերպով վերականգնուին եւ պահպանուին», - ըսած է USCIRF յանձնակատար Նատին Մայենցան: 2021 թ. տարեկան զեկոյցին մէջ USCIRF-ը ԱՄՆ Պետական բաժանմունքը հրաւիրած է Ազրպէյճանը ներառելու իր յատուկ ցուցակին մէջ՝ դիտարկելու կրօնի ազատութեան լուրջ խախտումները կամ անհանդուրժողականութիւնը:

ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

«Հայ Աշակերտ Հովանաւորելու Ծրագիր»-ը Կրկնակիօրէն Հրամայական Պահանջք Է

2020-2021 կրթական տարեշրջանը ամեն իմաստով եղաւ արտասովոր: Առցանց դասաւանդութիւնները, քորոնա համաճարակին պարտադրած սահմանափակումները եւ Լիբանանի ընկերային ու տնտեսական կեանքի դժուար պայմանները, Ազգային վարժարանները դեմ յանդիման դրին բազմաթիւ մարտահրաւերներու, որոնց յաղթահարումը պահանջեց հաւաքական ճիգ եւ կամք:

Լիբանանի Հայոց Թեմի Առաջնորդ Գերշ. Տ. Շահէ Արք. Փանոսեանի գլխաւորութեամբ եւ Ազգային իշխանութեան մարմիններու հոգատար հսկողութեամբ, հաւաքական այդ ճիգին մասնակից դարձան Ազգային Առաջնորդարանին միջոցաւ «Հայ աշակերտ հովանաւորելու ծրագիր»-ին հաւատաւոր ջատագովները՝ Ազգային վարժարաններու բարեկամներն ու բարերարները, որոնք հայ աշակերտը հայ վարժարանին մէջ պահելու եւ հայ վարժարանն ալ իր առաքելութեան բարձրութեան վրայ տեսնելու համար, սիրական իրենց միջոցներն ու կարելիութիւնները չխնայեցին: Անկասկած, տարուան ընթացքին կատարուեցաւ գնահատելի աշխատանք, սակայն Լիբանանի տնտեսութեան թաւալգլոր անկումը, սղաճը եւ համատարած անգործութիւնը ստեղծեցին ծանրակշիռ նոր պայմաններ, որոնց շրջանցումը բոլորէս կը պահանջէ անելի ազդու միջոցներ, որպէսզի ներկան դիմագրաւելով, պատրաստուիլ նաեւ վաղուան անորոշ ժամանակներուն:

Առ այդ, Ազգ. Ուսումնական Խորհուրդս կու գայ իր շնորհակալութիւնն ու երախտիքը յայտնելու անցնող 19 տարիներուն «Հայ աշակերտ հովանաւորելու ծրագիր»-ին աջակցող հին ու նոր բոլոր բարերարներուն եւ այս առթիւ կոչ կ'ուղղէ առաւել եւս ընդարձակելու հովանաւորողներու շրջանակը ու նաեւ անելցնելու ծրագրին ի նպաստ կատարուող օժանդակութիւններուն գումարը, որպէսզի հայ աշակերտը, ուսուցիչը, տնօրէնն ու խնամակալութիւնները զգան, որ միշտ իրենց կողքին ունին իրենց տարած աշխատանքը գնահատողներ եւ հայ դպրոցը պատուանդանի վրայ պահող հաւատաւոր բարեկամներ:

Վստահաբար, բոլորս ալ կ'անդրադառնանք, որ 20-ամեակի հանգրուանին ու տուեալ տնտեսական եւ ընկերային դժուարին պայմաններուն մէջ, պէտք է նախատեսենք, պատրաստուինք ու մեծ ճիգով նաեւ նոր միջոցներ ապահովենք, որպէսզի ամուր եւ անխախտ հիմքերու վրայ պահենք հայ դպրոցն ու հայեցի կրթութեան սրբազան գործը:

Հետեւաբար, որպէս կրկնակիօրէն անհրաժեշտութիւն եւ հրամայական պահանջք, կոչ կ'ուղղենք բոլորին, խնդրելով, որ «Հայ աշակերտ հովանաւորելու ծրագիր»-ին ընդմէջէն, իւրաքանչիւրը իր լուծմանով, աջակից ըլլանք հայ դպրոցին, զայն պահելու համար կենսունակ, արժանապատիւ ու բարգաւաճ վիճակի մէջ:

**ԱԶԳԱՅԻՆ ԻԾԽԱՆՈՒԹԵԱՆ
ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ**

Պաշտօնեայ Կ'ուզուի

Կ'ուզուի վարպետ ոսկերիչ, ադամանդաշար եւ փայլեցնող, ինչպէս նաեւ հաշուապահուի կամ օգնական:
Հեռաձայնել. 01-266514 կամ 03-207772

Յուշամատենան Հայաստանեայց Աւետարանական Եկեղեցւոյ 175ամեակին Առթիւ

Գրախօսեց՝ Զաւէն Խանճեան*

«Նա զարմացաւ: Այդ ինչ պարզ, այդ ինչ անշուք եկեղեցի էր: Ո՛չ բեմ, ո՛չ սեղան, ո՛չ զարդարած տաճար, ո՛չ ոսկեգօծ պատկերներ, ո՛չ արծաթեայ խաչեր եւ ո՛չ թանկագին զգեստներ չկային այնտեղ: ...Ժողովուրդը նստած էր երկայն նստարանների վրայ այդ եւ կին միասին, իւրաքանչիւրը ուներ ձեռքին մի փոքրիկ երգարան: ... Նա (քահանան) իր հագուստով չէր զանազանում հասարակ ժողովուրդից: Նրա քարոզը այնքան պարզ, այնքան հասկնալի էր, որ բոլորը հասկանում էր Վարդանը:»

Վարդանի երազը, Րաֆֆիի «Խենթը» վեպէն Վարդանի երազի հետեւողականութեամբ, Զրիստոս Յիսուս ունենալով եկեղեցւոյ գլուխը եւ Աստուծոյ շնորհքը՝ փրկութեան երաշխիք, ամենահամեստ պայմաններու տակ, 1846ին ծնունդ առաւ Հայաստանեայց Աւետարանական եկեղեցին: Խղճի ազատութիւնը վահան ըրած եւ իրենց աստուածատուր պատկանելիութեան ամուր փարած, քառասուն հիմնադիրները հաստատեցին՝ «Մենք ակնածանքով կ'ընդունինք մեր ազգային աւանդութիւնները, սրբագործուած մեր մարտիրոսներու արիւնով: Մենք կը սիրենք մեր հայ ազգը սրտանց եւ ամբողջ մտքով: Բայց ամէն բանէ աւելի թանկագին կը նկատենք խղճի ազատութիւնը, եւ թոյլ պիտի չտանք, որ ոչ մէկ իշխանութիւն, կամ աւանդութիւն, կամ հրաման մեր ձեռքէն առնէ Զրիստոսի Աւետարանը:»

Յուլիս 1, 2021ը, 175ամեակն է Հայաստանայց Աւետարանական եկեղեցւոյ (ՀԱԵ) ծնունդին: Հոկտեմբեր 2019ին, Հայ Աւետարանական Համաշխարհային խորհուրդը (ՀԱՀԽ) որոշեց այդ տարեդարձը տօնել հանդիսաւոր շուքով մայր հայրենիքի մէջ, Յունիս-Յուլիս 2021ին: Յատուկ յանձնախումբ մը գործի լծուեցաւ մշակելով բազմաթիւ ծրագիրներ որոնք ընդհանրապէս զոհ գացին 2020Էն ի վեր երկրագունդը գրոհող թագաժահիրին: Շնորհիւ վեր. դոկտ. Վահան Թութիկեանի ժրաջան եւ հետեւողական աշխատանքին, թագաժահիրի մանգաղէն փրկուեցաւ սակայն յիշատակելի տարեդարձին նուիրուած՝ այս շքեղ եւ բովանդակալից յուշամատենը՝ «Յուշամատենան Հայաստանեայց Աւետարանական եկեղեցւոյ 175ամեակի Տարեդարձին Առթիւ»:

Հայաստանեայց Աւետարանական եկեղեցւոյ պատմութեան եւ զարգացումին նուիրուած հատորները ստուար են: Անոնցմէ անդրանիկը կը պատկանի վեր. Հ. Ստեփան Իւթիւճեանին՝ «Ծագումն Ու Ընթացքը Հայ Աւետարանականութեան Ի Հայաստ», Կ. Պոլիս 1914: Եկեղեցւոյ ամբողջական թէ մասնակի պատմութեան նուիրուած յաջորդող հատորները ժամանակագրական կարգով եղած են.

– Վեր. Եղիա Ս. Բասուկիի «Լուսաշաւիղ. Պատմութիւն Հայ Աւետարանական Շարժման», Պէյրութ, 1947:

– Վեր. Տիգրան Ծ. Խրոյբեանի երկհատոր «Ոսկեմատենան Մերձաւոր Արեւելքի Հայ Աւետ. Միութեան», նուիրուած՝ Հայաստանեայց Աւետարանական եկեղեցւոյ հիմնադրութեան Ա. հարիւրամեակին, Պէյրութ, 1950 եւ 1951:

– Վեր. Կարապետ Պ. Ատանալեանի «Յուշարձան Հայ Աւետարանական եւ Աւետարանական եկեղեցւոյ», Ֆրեզնո, Ամերիկա, 1952:

Աւելի նեղ բովանդակութեամբ հատորներ հրատարակած են նաեւ վեր. Անդրանիկ Ա. Պետիկեան, վեր. Կիրակոս Յ. Չոփուրեան, վեր. Յովհաննէս Փ. Ահարոնեան, վեր. Վահան Թութիկեան, վեր.Պարգեւ Տարագճեան եւ ուրիշներ:

Պատմութեան եւ մանաւանդ եկեղեցական պատմութեան երկասիրութիւնը գուցէ հասարակաց ընթերցման ծառայող առարկայ չէ: Պատմութեան արձանագրութիւնը կը ծառայէ սերունդէ սերունդ ժառանգութեան փոխանցման գանձանակը դառնալու: Ան շտեմարանն է ժամանակի գիտական մտածողութեան եւ արդիւնաբերութեան, պատրաստ գոհացնելու պրպտող, ուսումնասիրող եւ սերտող մտաւորականի, բանասէրի կամ գիտնականի ծարաւը: Առ այդ, պատմութիւնը պէտք է պահպանուի, արձանագրուի եւ հրատարակուի:

Ժամանակակից Հայ Աւետարանական պատմութեան մէջ պատմական,

բանասիրական, մշակութային, հոգեւոր եւ հրապարակագրական անդաստաններու մէջ իրենց յուշի եւ արգասաբեր աշխատանքի եւ արտադրութեան մէջ յատուկ տեղ կը գրաւեն վեր. դոկտ. Վահան Թութիկեանը եւ փրոֆ. դոկտ. Երուանդ Բասուկին: Անոնց ստեղծագործական ժառանգութիւնը անջնջելի դրոշմ մը ձգած է Հայ Աւետարանական եկեղեցւոյ պատմութեան, հայոց պատմութեան, մշակոյթին, մամուլին, յափշտակուած հայրենիքի մը դատին եւ մարդկային վեհ արժէքներու նուիրուած հրատարակութիւններուն մէջ:

Նշանակալից է, որ այս երկու նուիրեալները իրենց ստեղծագործական գործը կատարած են մասնագիտական որակով եւ սակայն սիրողի տրամադրութեամբ:

Ահա անոնցմէ մէկն է, զոր կը ջանանք ընթերցողին ներկայացնել այսօր: Վեր. դոկտ. Վահան Թութիկեան իր աշխատասիրած եւ խմբագրած «Յուշամատենան Հայաստանեայց Աւետարանական եկեղեցւոյ 175ամեայ Տարեդարձին Առթիւ» հատորի յառաջաբանին մէջ կ'ըսէ. «...այս գիրքը մասնագիտական գործ մը չէ եւ ոչ ալ քննական պատմութիւնը Հայ Աւետարանական եկեղեցիին, այլ ընդհանուր համայնապատկերը՝ սեղմ գիծերով ներկայացուած»: Ես քիչ մը աւելի առատաձեռն ըլլալով, այս աշխատասիրութիւնը պիտի որակեմ «Փոքրիկ Համայնագիտարան» մը ժամանակակից Հայ Աւետարանական եկեղեցւոյ եւ «Աւետարանականաց», ինչպէս պիտի սիրեր ըսել վեր. Կարապետ Ատանալեանը:

Արդարեւ, երկու հարիւր ութը Էջերու մէջ ամփոփուած այս հատորը, տպուած փայլուն, որակաւոր թուղթի վրայ, Երեւանի մէջ, հրատարակութիւնն է Հայ Աւետարանական Համաշխարհային խորհուրդին, որուն գործադիր տնօրէնն է վեր. Թութիկեան, 2003Էն ի վեր: Յուշամատենը բաժնուած է չորս մասերու: Առաջին մասով՝ վեր. Թութիկեան համառօտ կերպով կը ներկայացնէ Հայ Աւետարանական եկեղեցւոյ ծագումը, հոլովոյթը, խորհուրդը, դաւանութիւնն ու վարդապետութիւնը եւ վերջապէս եկեղեցւոյ ներդրումներն ու ծառայութիւնները ազգին:

Երկրորդ մասը կը պարփակէ Զրիստոսի Աւետարանը եւ փրկութեան բարի լուրը բաժնելու եւ տարածելու ծառայութեան դաշտին մէջ կենդանի շունչով գործող ժամանակակից հինգ Հայ Աւետարանական միութիւններու, Ամերիկայի Հայ Աւետարանական ընկերակցութեան եւ Ստեփան Փիլիպոսեան հիմնարկի հակիրճ պատմական եւ անոնց ծառայութեան դաշտի նկարագրականը: Սոյն Էջերու հեղինակներն են ՀԱՀԽի անդամ միութիւններու եւ կազմակերպութիւններու կողմէ նշանակուած անձեր: Հատորի երրորդ մասը կը պարփակէ 22 շնորհաւորական նամակներ եկեղեցական եւ աշխարհական ղեկավարներու կողմէ:

Եւ վերջապէս չորրորդ մասով կը վկայուի ՀԱԵ հիմնադիր քառասուն անդամները, եկեղեցւոյ ճանաչման կայսերական հրովարտակը եւ հարիւրամեակի նուիրուած օրհներգը:

Յուշամատենի գունագեղ շապիկի ճակատին կը հանգչի 175ամեակի խորհրդանիշը՝ զոր ստեղծագործութիւնն ու նուէրն է ճարտար եւ բարձր ճաշակի տէր՝ արուեստագետ Մայք Նահապետի:

Հաւատարիմ մնալով 301 թուականէն սկսեալ ամենակալ Աստուծոյ հետ հայ ժողովուրդի կնքած ուխտին, հատորի ճակատին կը կարդանք 175ամեակի յանձնախումբի ընտրած բնաբանը՝ «Անխախտ Պահենք Մեր Հաւատքը», հետեւելով Եբրայեցիս 10.23 ոսկեղէն համարին՝ «Անխախտ պահենք այն յոյսը, որ կը դաւանինք, վստահ ըլլալով, որ Անկա հաւատարիմ է Իր խոստումին» Յուշամատենի հատորը արժանապէս ձօնուած է ՀԱԵ բոլոր այն անդամներուն որոնք հաւատքը «անխախտ պահած են անցեալին, անխախտ կը պահեն ներկայիս եւ անխախտ պիտի պահեն ապագային»:

Յուշամատենը որպէս «Փոքրիկ Համայնագիտարան» Հայ Աւետարանական եկեղեցւոյ պատմութեան, ներկայիս, դաւանանքին եւ վարդապետութեան, մատչելի է բոլոր անոնց՝ որոնք ունին այդ գիտութեան ծանօթանալու փափաքն ու հետաքրքրութիւնը:

Օրինակ մը ձեռք բերելու համար կարելի է դիմել Ամերիկայի Հայ Աւետարանական ընկերակցութեան գրասենեակներուն: Հայաստանի մասնաճիւղ՝ Մարշալ Բարդամեան, 18 Երեւան, Հայաստան կամ Կեդրոնա-տեղի – 31 West Century Road, Paramus, New Jersey, 07652 USA.

Երազներ կան, որոնք ժամանակի պարտադրանքի տակ իրական կեանքի հետ առնչուած պահանջք եւ ակնկալիք են:

Երազներ կան որոնք կ'իրականան:

* Զաւէն Խանճեան Գործադիր Տնօրէնն է Ամերիկայի Հայ Աւետարանական ընկերակցութեան

Պատմության Մեջ Այսօր

28 Մայիս 1918 Սարտարապատի Յաղթանակի Օր...

Սկիզբը էջ 02

1918 Մայիսին Թուրքական բանակը, Հայաստանը քարտեւէն ջնջելու միտումով խուժեց դէպի Հայաստան, տնտեսապես քայքայուած, քաղաքականապես անկայուն ու չ'ամրացուած Հայ ժողովուրդը, ամեն գինի հաշուով, վճռեց դիմագրաւել Թուրք բանակի յարձակումին եւ սկսաւ, 20 Մայիս 1918 ին Սարտարապատի ճակատամարտը:

Սարտարապատի հերոսամարտը, ոսկէ տառերով գրուած է, հայ պատմութեան մէջ: 28 Մայիս 1918 Սարտարապատի յաղթանակի պահը, հայ ժողովուրդի սովորական մարդկային գիտակցութիւնէն վեր մի ուժի ու վճռական կամքի միասնականութեան յաջողութիւնով պսակուող պահն է:

1918 թուականի սկիզբներուն, գերազանց ձեւով զինուած Թուրքական բանակը, օգտուելով ռուսական զինուորներուն ռազմաճակատը լքելէն, 15 Մայիս 1918 գրաւեց Կիւմրին (Ալեքսանդրապոլ) քաղաքը, եւ շարունակեց յառաջանալ դէպի, Ապարան-Երեւան, Սպիտակ-Վանաձոր-Դիլիճան ի ուղղութիւններուն:

Հայ ազգը կը գտնուէր կործանման եզրին, ելք չկար, Հայ ժողովուրդը, «Մահ կամ Ազատութիւն» է ուրիշ փրկութիւն չ'ունէր, փրկութեան համար հրաշք մը պէտք էր:

Հայ զօրքը, ժողովուրդը, Հայ ժողովուրդի առաջնորդները, հոգեւորականները միասնաբար համակուած էին, մի գաղափարի ու մի գիտակցութեան շուրջ. «Յաղթել կամ Մեռնիլ»:

20-21 Մայիս 1918 թուականին Հայ զօրքերը սկսան Թուրք բանակին դէմ գալ ու յարձակումի անցնիլ, պաշտպանելու համար հայրենիքի սուրբ հողերը:

Ուրթ օր շարունակ Արարատեան դաշտի մէջ եկեղեցական զանգակներու դողանքները հնչեցին: 27-28 Մայիս 1918 թուականին, Հայ զօրքերը, ծանր վնասներ հասցնելով Թուրքական բանակին, արձանագրեցին «Սարտարապատի Յաղթանակը»:

Սարտարապատի հերոսամարտը, հայութեան միասնութեան, հաւաքական պայքարի հերոսական օրինակներէն մին է: Այս յաղթանակը, Հայ ժողովուրդի բոլոր խաւերու, քաղաքական բոլոր հոսանքներու ներկայացուցիչներուն անհրաժեշտ միասնութեան հրամայականի արդիւնքն է, եւ նաեւ միասնական վճռական կամքի, հայրենասիրութեան, անձնագոհութեան, ազգային գիտակցութեան դրսերելումը: Սարտարապատի ճակատամարտին, կողք կողքի կռուեցան հայ զինուորը եւ ժողովուրդը, տղամարդը ու կինը, երիտասարդը ու ծերը, մտաւորականը ու գեղջուկը, աշխարհականը ու հոգեւորականը:

Սարտարապատի հերոսամարտը, Հայ ժողովուրդի, ազգային ազատագրական պայքարի ամենահերոսական էջերէն մին է, յաղթանակի հրաշքը կանխորոշեց հայերու ապագան եւ հիմք դրաւ Հայոց կորսուած պետականութեան վերականգնման:

Հայ ժողովուրդը, իր քաջ ու ազատասէր նախնեաց նահատակներուն յիշատակը անմար կը պահէ, 1968 թուականին յաղթանակի յիշումամեակին, ճակատամարտի վայրի վրայ բարձրացուծ յաղթանակը փառաբանող «Յուշահամալիր» մը: Կառուցի հեղինակն է, ճարտարապետ Ռաֆայէլ Իսրայէլեան (1908-1977), իսկ քանդակագործներն են, Ա. Յարութիւնեան, Ա. Մանասեան, եւ Ա. Շահինեան. Սարտարապատի Յաղթանակի Յուշահամալիրը կը տարածուի հարկը հեքտար տարածութեան վրայ եւ կը բաղկանայ մի քանի շէնքերէ. Յուշահամալիրին մուտքը կը բացուի կարմիր տուֆի քարերով կերտուած հսկայ երկու «Յուլեր»-ով, որոնք, որպէս ուժի եւ յամառութեան խորհրդանիշ կը մարմնաւորեն, մայր հողը պաշտպանելու կոչուող Սարտարապատի մարտիկները:

Համալիրի հիմնական տարրերէն, «Չանգակատունը», 35 մէթր բարձրութիւն ունի, ճակատամարտին զոհուող մարտիկներուն գերեզմանի «Շիրիմարձան»ը կը խորհրդանշէ. Չանգակատունի զանգերը, ելեկտրոնային սարքերու միջոցաւ հայրենասիրական մեղեդիներ կը հնչեցնեն. Չանգակատունէն դէպի «Յուշապատ»ի ուղղութեան վրայ կը գտնուի գեղատեսիլ ծառուղի մը, որուն աջ կողմը հինգ հպարտ «Արծիւներ» նստած են, որոնք, Պետականութեան, Ուժի, Հզօրութեան խորհրդանիշներ են, եւ կը մարմնաւորեն Հայ նահատակ քաջորդիներու ոգիները:

Սարտարապատի Յաղթանակի Յուշահամալիրի կենդրոնական տարրը, «Յաղթանակի Յուշապատ»ն է, որը, 55 մէթր երկայնք, 10 մէթր բարձրութիւն ունի, երկու կողմերն ալ զարդարուած են քանդակներով, որոնք, կ'արտացոլացնեն Հայ ժողովուրդի ստեղծագործ աշխատանքները ու նրբութիւնը եւ նաեւ մարտական քաջութիւնը: Յուշապատին վրայ դրոշմուած է նաեւ, չար ուժերու դէմ պայքարող բարի ուժերը խորհրդանշող թեւաւոր «Ձիեր»:

Յուշակառոյցի գլուխ գործոցն է Հայաստանի Ազգագրութեան եւ Ազգային Ազատագրական պայքարի Պատմութեան շէնքը, շինութիւնը ունի երկու անկիւնային պատուհաններ, մէկը կը նայի դէպի, «Արագած», իսկ միւսը, «Արարատ», թանգարանը հիմնուած է 1978 թուականին:

Այսօր ալ մեր պատմական յիշողութեան մէջ վառ է եւ ի յարատեւ վառ պիտի մնայ, Սարտարապատի հերոսամարտը:

Սարտարապատի մէջ արձանագրուած յաղթանակի նուաճումը, Հայոց պետականութեան վերականգնման եւ Հայաստանի Առաջին Հանրապետութեան հռչակման գրաւականն է: Ամեն տարի, 28 Մայիսին, Հայաստանի, Արցախի եւ Սփիւքի մէջ մեծ շուքով կը նշուի, Սարտարապատի Յաղթանակի եւ Հայաստանի Առաջին Հանրապետութեան հռչակման հերթական տարեկիցը, հերոսներու համար յարգանքի տուրք կը մատուցուի, կը հնչեն հայրենասիրական երգեր ու հայկական երաժշտութիւններ, հայուն հոգին կը լեցուի անսահման հպարտութեամբ եւ հայրենասիրութեամբ:

Սարտարապատի հրաշքը մեր սրբազան յաղթանակի խորհուրդն է, իսկ, յուշահամալիրը, մեր բոլորին համար, իւրայատուկ սրբավայր ու ուխտատեղի է:

(Յապաւումներով)

ԲԱՆ ՈՒ ԳԻՐ

ՍԱՐԴԱՐԱՊԱՏ

Երբ չի մնում ելք ու ճար,
Խենթերն են գտնում հնար,
Այսպէս ծագեց, արեգակեց
Սարդարապատի մարտը մեծ:

Չանգեր, դողանջեր,
Սրբազան քաջերին կանչեց
Այս արդար պատից:
Սերունդներ, դուք ձեզ ճանաչեց
Սարդարապատից:

Ավարայրից ջանք առանք,
Այստեղ մի պահ կանգ առանք,
Որ շունչ առած շունչներս տանք
Սարդարապատի պատի տակ:

Բայց մենք չընկանք, մենք միշտ կանք,
Մենք չհանգանք՝ դեռ կգանք,
Երբ տան զանգը, ահագանգը,
Որ մեր հոգու պարտքը տանք:

ՊԱՐՈՅՐ ՍԵԻԿԱ

ՄԵԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՕՐԱՅՈՅՑ

28 2021
ՄԱՅԻՍ

Կրկ Երկ Երբ Զրբ Հնգ Ուրբ Ծրթ						
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

ԱՐԾՕ ԻՍԱԳՈՒԼԵԱՆ
«Յուսալ»

ՄԱՀԱԶԴ

Հայ Կաթողիկե Եկեղեցու Սինիոդոսական Հայերը
Հայ Կաթողիկե Պատրիարքությունը
Լիբանանի Կաթողիկե Պատրիարքներու
եւ Եպիսկոպոսներու Համաժողովը (APECL)
Զմամառու Պատրիարքական Կղերի Միաբանությունը
եւ Ղապրոյեան ընտանիքը

կը գումեն մահը

**ԱՄԵՆԱՊԱՏԻ ԵՒ ԳԵՐԵՐՋԱՆԻԿ ՏԵՐ
ՏԵՐ ԳՐԻԳՈՐ ՊԵՏՐՈՍ Ի.**
ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ՊԱՏՐԻԱՐԹԻՆ
ՏԱՆՆ ԿԻԼԻԿԻՈՅ ԿԱԹՈՂԻԿԵ ՀԱՅՈՑ

որ պատահեցաւ
երեքշաբթի, 25 մայիս 2021-ին, կեսօրուայ ժամը 12-ին,
Հայ Կաթողիկե Պատրիարքարանին մէջ:

Եկեղեցու թաղման կարգը եւ յուղարկարությունը
պիտի կատարուին շաբաթ, 29 մայիս 2021-ին,
առաւօտեան ժամը 10.30-ին,
Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորիչ - Սուրբ Եղիա
Աթոռանիստ եկեղեցու մէջ:
Ապա հանգուցեալ Հայրապետին մարմինը
պիտի փոխադրուի եւ ամփոփուի
Զմամառու Պատրիարքական Կղերի Միաբանության
Կաթողիկոս Պատրիարքներու դամբարանը:

Ցաւակցութիւնները պիտի ընդունուին
հինգշաբթի 27 մայիսին ժամը 10:00-էն 13:00 եւ 16:00-էն 19:00,
եւ ուրբաթ 28 մայիսին ժամը 10:00-էն 13:00 եւ 16:00-էն 18:00,
Հայ Կաթողիկե Պատրիարքարանի դահլիճ:

Ուրբաթ 28 մայիսին ժամը 18.00-ին,
հանգստեան Սուրբ Պատարագ պիտի մատուցուի
Ս. Կուսին Աւետման եկեղեցու մէջ (Հ. Կ. Պատրիարքարան),
որմէ ետք հաւատացեալները պիտի հրաւիրուին
վերջին հրաժեշտը տալու երանաշնորհ Հայրապետին:

Հայկական Լուրեր

«Զարթօնք» Ազգային Քրիստոնէական Կուսակցութեան Ցուցակը Կը Գլխաւորէ Արա Չոհրապետը

«Զարթօնք» կուսակցութիւնը Կեդրո-
նական Ընտրական Ցանձնախումբին
ներկայացուց ընտրութիւններուն
մասնակցելու համար անհրաժեշտ
փաստաթուղթերը, որոնց շարքին
նաեւ իր ընտրական ցուցակը:

Յայտնի է ընտրական ցուցակի
առաջին եռեակը:

1. Արա Չոհրապետ (Փաստա-
բաններու միութեան նախագահ)

2. Վահագն Չախալեան
3. Կարինէ Նալչաջեան

Դաւանելով ռամկավար եւ ազատական սկզբունքներ, կը հաւատանք
բազմակարծութեան եւ ազատ խօսքի իրաւունքի: Դեռեւաբար՝
թերթիս մէջ հրատարակուած գրութիւնները անպայման չեն
արտայայտեր խմբագրութեանս տեսակետը: Կամբէ անկախ սպորադ
վրիպակներու պարագային, կ'ապաւինինք յօդուածագիրներուն եւ
մեր ընթերցողներուն ներողամտութեան:

ՀԱՆՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ՄԱՂԹԱՆՔ ԱՆԹԻԼԻԱՍԻ ՄԱՅՐԱՎԱՆՔԻՆ ՄԵՋ

Մեր ժողովուրդի զաւակներուն ուշադրութեան կը յանձնենք,
թէ Կիրակի, 30 Մայիս 2021-ին, Անթիլիասի Մայրավանքի
Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորիչ Մայր Տաճարին մէջ, Հայաստանի Ա.
Հանրապետութեան անկախութեան յիշատակի օրուան առիթով,
յընթացս Ս. եւ Ամմահ Պատարագին, տեղի պիտի ունենայ
Հանրապետական Մաղթանք՝

հանդիսապետութեամբ
Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. ԱՐԱՄ Ա. ՎԵՅԱՓԱՌ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻՆ

Ս. Պատարագի աւարտին, նաեւ պիտի կատարուի հոգեհանգստեան
կարգ՝ Սարդարապատի ճակատամարտին, ինչպէս նաեւ Արցախի
պատերազմին իրենց կեանքը զոհաբերած մեր ազգի քաջարի
նահատակ հերոսներու հոգիներուն համար:

ԴԻԲԱՆ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԱՐԱՆԻ

Ազատախոհ Լիբանանահայերու Համախմբումը
Կը Ներկայացնէ՝

Առցանց Զննարկում
Նիւթ՝

Մեր Գոյամարտը Սարտարապատէն ՍԵՆ ԼԻՃ
Օրուայ Զեկուցաբեր՝

Զօրավար ՆԱՐԵԿ ԱՐԱՅԱՄԵԱՆ

Առցանց հարթակը կը վարէ՝ Սարգիս Օգնայեան

Տեղի կ'ունենայ Կիրակի, 30 Մայիս 2021-ին, Արցախի ժամով 21:00-ին (17:00 GMT)

Լսարանին Մասնակցելու համար գրանցուիլ՝

zoom <https://us02web.zoom.us/join/zoom/register/EZYpduCtq4uHNc7WriA8Afe43oY-7RUAM8s>

Մասնակցելու համար կարելի է նաեւ կապուիլ zartontkadl@gmail.com

Մետիա գործընկերներ՝

